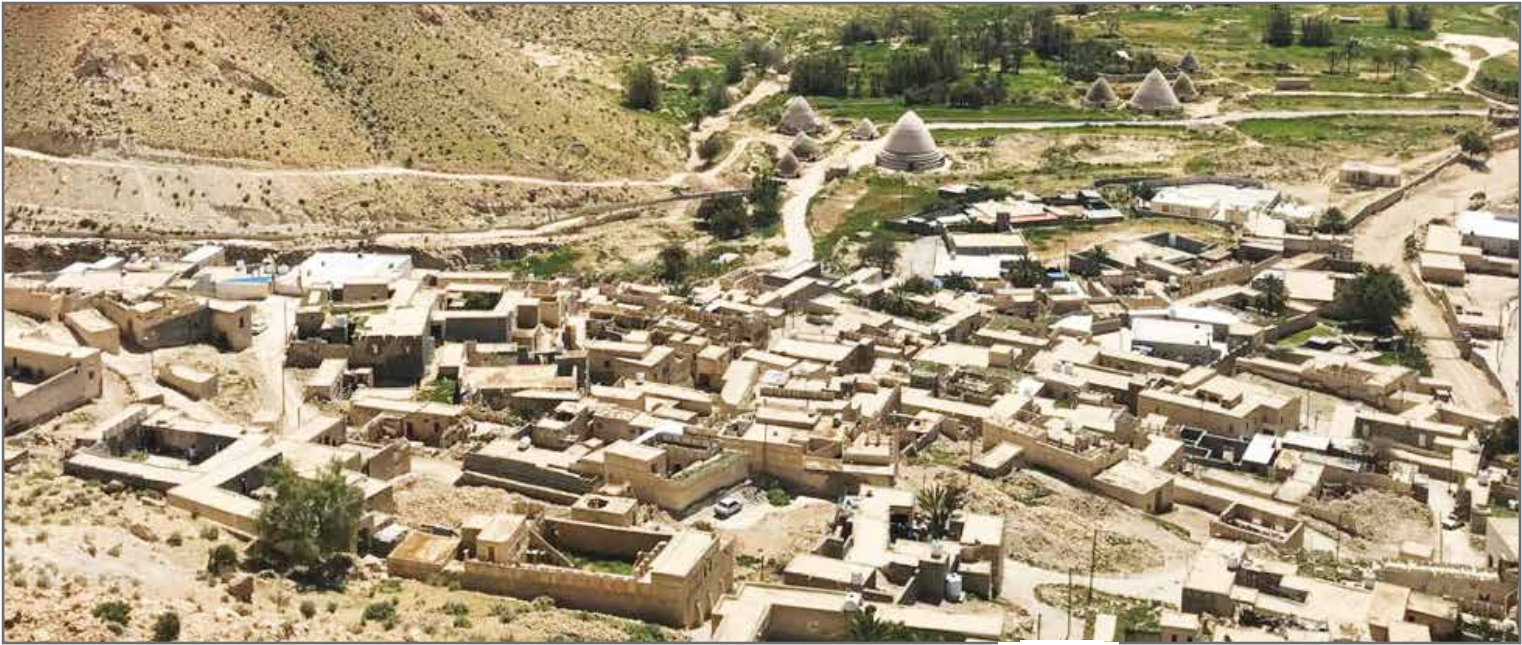

روستای لاور شیخ، لاور بَرا(بال)، در ارتفاع ۱۵۰۰ متری کوه لاور جاخوش کرده است. آب باران از جهت‌های مختلف به سویش سرازیر و از یک گوشه خارج می‌شود. به همین خاطر «لاور» نامش نهادند. این روستا از توابع بخش کوخرد هرنگ شهرستان بستک است. اهالی روستا سنی شافعیانند. نخستین بار، شیخ محمد بن شیخ راشد مدنی بن شیخ مصطفی بن شیخ حسن مدنی، از روستای «شناس» بندرلنگه به لاور عزیمت می‌کند و در آنجا ساکن می‌شود. از این‌رو روستای لاورشیخ را به نام لاور علیا نیز می‌شناسند. لاور را به صنعت‌گری و خاندان محترم مدنی‌اش می‌شناسند. رنج راه و کمبود امکانات، بسیاری از اهالی را مجبور کرد که ترک سرا و به زیر کوه کوچ کنند. «صالح‌آباد»، کمی بالاتر از کوخرد، مامن جدید لاورشیخی‌ها شده. پس چندین سال حالا، دستی به سر و روی راه زخمی لاور، در دل کوه کشیده‌اند. جاده نو اما چون طفل تازه متولد شده، لباسی بر تن ندارد. نه شانه خاکی دارد، نه خط‌کشی شده و نه خبری از علائم راهنمایی و رانندگی است. فقط گرد راهش را گرفته‌اند. این جاده هنوز جان می‌گیرد و بیم‌ناک است.

صبح‌ساحل

«لاورشیخ» بستک را «ماسوله» غرب هرمزگان می‌دانند

دو قدم مانده تا قطب گردشگری

روستای شیخ‌نشین لاور، در ۲۹ کیلومتری شمال شرقی دهستان کوخرد قرار دارد. لاور شیخ به دلیل قرارگیری در دل کوه و ساختار منحصربه‌فرد پلکانی ساختمان روستایی‌اش، جزو روستاهای هدف گردشگری استان هرمزگان به شمار می‌آید. قرار است این این روستاهای از دل کوه برآمده بشود قطب گردشگری بستک. هر کسی تا حالا پایش به ماسوله رسیده کافی‌است دوری در لاورشیخ بزند تا متوجه شباهت بسیار این دو روستا شود. برخلاف ماسوله، اینجا خبری از هجوم گردشگران و دوربین‌های عکاسی متعدد نیست. روستا هنوز بافت سنتی و خاص خود را حفظ کرده. این روستا قبل از گردشگری شدنش اما مشکلاتی دارد که چون دست و پای شکسته سال‌هاست از آنچه که باید دورش کرده. مشکل آب، زمین و اعتبار.

سمیره حنائی

hanaei.samireh.3001@gmail.com

● مِشکی آب، مِشْتی خاک

وقتی روی کوه زندگی کنی مشکل زمین هم داری. چند وجب خاک به زحمت پیدا می‌شود که بتوانی آشیانه‌ای روی آن بنا کنی. «محمدنور مدنی زاده»، دهیار روستای لاور شیخ می‌گوید: «زمین مسکونی برای ساخت خانه جوانان، در روستا کم است. هموار کردن تپه‌ها برای ساخت خانه هزینه‌بر است. اگر یکی از تپه‌ها هموار شود اهالی می‌توانند برای خود بیش از ۳۰ خانه بسازند». به گفته‌ی او این موضوع با مسئولان درمیان نهاده شده که بخشی از هزینه‌اش را برعهده بگیرند. خانه‌های قدیمی لاورشیخ به حال خود رها شده‌اند. اهالی از روستا رفته تمایلی به بازگشت به روی بی‌امکانات و صعب‌العبور ندارند. آن‌ها که مانده‌اند هم دل خوش کرده‌اند به تغییر در آینده‌ای نزدیک. روی کوه که باشی علاوه‌بر خاک، آب کمتری هم داری. اهالی روستا از مشکل آب‌شان نیز می‌گویند. روستا آب لوله‌کشی برای آشامیدن ندارد. مدنی زاده‌ی دهیار می‌گوید: «چون در ارتفاع زندگی می‌کنیم، نمی‌توان لوله‌کشی کرد». آب‌شان یا از آب‌انبار یا سد تامین می‌شود. سد هم بیشتر اوقات آبی برای بخشش ندارد و خشکیده. مدنی زاده از تلاش‌هایشان برای احیای سد می‌گوید. او می‌گوید: «دیوارکشی نیم متری اطراف سد و خاک‌برداری از آن، می‌تواند آن را به یک منبع دائمی آب آشامیدنی تبدیل کند.»

● انتظار رفاه

باران که ببارد، روستا گلستان می‌شود. می‌شود بهشت شهرستان بستک. آنقدر سرسبز و زیبا می‌شود که گردشگر زحمت راه را به جان می‌خرد تا از طبیعت لاورشیخ دیدن کند. از دهیار می‌پرسم حالا که مشکل آب و خاک

دارید چرا شما روستا را ترک نکردید؟ پاسخش بوی امید می‌دهد. می‌گوید: «اینجا بهترین جا برای زندگی است. اگر روستا گردشگری شود، مشکلات کمتری‌شود. لاورشیخ ظرفیت‌های یک روستای گردشگری را دارد. چهره روستا اما هنوز به برای یک مقصد گردشگری مناسب نیست. کوچه‌هایش همچنان خاکی است که پس از هر بار بارندگی گل‌ولای‌اش اهالی را به زحمت میندازد. با اینکه لاورشیخ را روستای گردشگر پذیر نامیده‌اند اما هنوز برای ارتقای زیرساخت‌هایش فعالیت جدی انجام نشده است. بخش کمی از کوچه‌های ابتدای روستا سنگفرش شد که نیمه‌کاره رها شد». کوچه‌های خاکی و پراز سرگین دام تنها مشکل دهیار نیست. بافت فرسوده و خانه‌های رها شده‌ی اهالی که روستا را ترک کردند هم شده بلای جان نمای روستا. چهره روستا را از آنچه یک گردشگر انتظارش را دارد دور کرده است. مدنی زاده می‌گوید: «بسیاری از روستا رفته‌اند. مالکان فکری به حال این خانه‌ها، نمی‌کنند. از بنیاد مسکن می‌خواهیم که تذکری به مالکان داده شود. با اینکه گفته شده اما هنوز برای نوسازی بافت فرسوده تسهیلاتی پرداخت نشده است.»

● خانه بخت، جایگزین مدرسه

جوانان لاورشیخی مکانی برای تفریح نیاز دارند. زمین فوتبال‌شان مانند بسیاری از روستاهای بستک، خاکی است. مدنی زاده می‌گوید زمینی با همت اهالی خریداری شده که انتظار چمن مصنوعی را می‌کشد. همکاری مسئولان را می‌طلبد تا تبدیل به مکانی برای بازی فوتسال جوانان شود. روستا عابریانک ندارند. اهالی برای دریافت بسته‌های پستی‌شان باید کیلومترها به شهر بروند. با اینکه مشکل برق روستا حل شده اما روشنایی ورودی روستا همچنان دردرسباز است. کمبودهای «ماسوله» ی بستک به اینجا ختم نمی‌شود. نبود دوره‌های مختلف مدارس خیلی‌ها را از ادامه تحصیل بی‌انگیزه کرده. در روستا تا کلاس نهم بیشتر تدریس نمی‌شود. بیشتر دانش‌آموزان باید بروند فاراب. آن همه راه را طی کنند تا بتوانند باسواد شوند. تعداد معلم‌های هفتم تا نهم‌شان نیز کمتر از انگشتان دست است. تازه اگر، معلمی راضی شود و این همه راه بیاید به این روستا. دانش‌آموزان تا زمانی‌که بتوانند در روستا درس می‌خوانند. اگر دختر باشند، کمتر خانواده‌ای اجازه می‌دهد فرزندش گرد رفت و آمد بخورد و برود جای دیگر. ترک تحصیل اجباری بهانه خوبی می‌شود که زود جامه عروسی بر

تن‌شان کنند. عقد و عروسی زودهنگام دخترکان هنوز به ۲۰ سال نرسیده، در لاور شیخ چیز عجیبی نیست. طلاق هم حالا قبحش از بین رفته است. «به درد هم نمی‌خورند». خانواده‌ها به سهولت ادای این جمله، با تصمیم ازدواج و طلاق زودهنگام و گاه اجباری فرزندشان کنار می‌آیند.

گفت‌وگو با «عبدالله بورنگی»، بخشدار کوخرد-هرنگ پیرامون طرح گردشگری روستای لاورشیخ

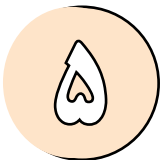
توسعه در دل کوه

لاورشیخ قرار است به قطب گردشگری شهرستان بستک بدل شود. روستایی که از وقتی توجه مسئولان استانی و شهرستانی به سوی‌اش جذب شده‌است کمبودهایش بیشتر خودش را نشان می‌دهد. اهالی بیشتر از مسئولان در تلاش رفع این مشکلات هستند. می‌خواهند پس از سال‌ها درآمدزایی پایدار در روستای خودشان را تجربه کنند. برای کار از روستا بیرون نروند. برای بررسی مشکلات روستای لاور شیخ به سراغ بخشدار بخش کوخرد-هرنگ شهرستان بستک می‌روم. «عبدالله بورنگی» در گفت‌وگوی اختصاصی با «صبح‌ساحل»، پیرامون اهداف گردشگری و مشکلات روستای لاور شیخ توضیح می‌دهد.

در مورد نوع طرح گردشگری روستای لاورشیخ بیشتر توضیح دهید. امکانات روستای لاور شیخ به واسطه سابقه اندک حضور در لیست روستاهای هدف گردشگری مانند همتایان خود زیاد نیست. تنها منحصربه‌خانه‌های محلی است که با میهمان‌نوازی در اختیار گردشگران قرار می‌دهند. گردشگران در خانه‌های گلی اقامت می‌کنند. و با گوشت تازه و نوشیدنی‌های محلی نظیر چای کرک و شربت و دوغ محلی پذیرایی می‌شوند.

چرا روستای لاورشیخ برای این هدف در شهرستان انتخاب شده است؟

این روستا در ۱۵۰ متری از زمین قرار دارد. به همین خاطر یکی از اهداف گردشگری به شمار می‌آید. در بخش گردشگری روستایی برنامه ششم توسعه، توجه به روستاهای دارای قابلیت گردشگری جایگاه ویژه‌ای

فاصله تا مرکز استان: ۲۸۳ کیلومتر

دریای عمان

کل جمعیت: ۹۰۰ نفر

تعداد خانوار: ۱۷۰ خانوار

جمعیت ساکن: ۷۰۰ نفر

امکانات روستا: مسجد، مدرسه تا دوره اول

متوسطه، دهیاری، خانه بهداشت

جمعیت تحصیل کرده: ۱۵ دانشگاهی

شغال غالب: آزاد

محصولات: صنایع دستی مانند چاقو، قفل،

گلیم‌بافی و انگشتر نقره

دیگه چه خبر

مدرسه جلایی حال خوشی ندارد

سقف مدرسه روستای گاومرده، منطقه جلایی بندرعباس سال‌هاست که ترک برداشته است. این مدرسه ۴۸ دانش آموز دارد. قدمت این مدرسه سی سال است. با اینکه با همت مردم، تعمیرات جزئی بسیاری انجام شده اما همچنان ترک‌هایی در سقف و بدنه آن وجود دارد. بسیاری از اهالی، نگران امنیت جانی فرزندان مان و معلمان مدرسه هستند. با اینکه مسئولان از مدرسه بازدید کرده و قول نوسازی نیز داده شد اما همچنان تغییری در وضعیت مدرسه انجام نشده است. بیم آن می‌رود که با کوچکترین حادثه یا باران شدید، سقف مدرسه ریزش کند.

دارد. با توجه به موقعیت گردش‌پذیری روستا و هدف ایجاد جذابیت برای گردشگران در آینده طرح‌های بیشتری اجرا می‌شود. برای استفاده از ظرفیت روستا در حوزه گردشگری و در راستای رونق اقتصادی، باید امکانات رفاهی و زیرساختی فراهم شود. اجرای طرح روستای هدف گردشگری در روستاها، زمینه‌ساز ایجاد اشتغال، درآمدزایی، رضایت گردشگر و حفظ محیط‌زیست خواهد بود. اگر گردشگری روستایی به نحوی مناسب برنامه‌ریزی و مدیریت شود، می‌تواند محرک یک فرآیند توسعه در نواحی روستایی، پایداری جوامع محلی، ایجاد اشتغال و توسعه گردشگری باشد.

چه اقداماتی برای توسعه در روستا انجام شده است؟ دسترسی به روستا دشوار و راه صعب‌العبور بود. دو سال گذشته، آسفالت ورودی روستا به همت خیرین و دولت افتتاح شد. دولت در آینده برنامه‌هایی برای بهسازی معابر دارد. در بارندگی، گل‌ولای زیادی در کوچه‌ها ایجاد می‌شد. به همین خاطر اولویت سنگ فرش کردن معابر گذاشته شد. بنیاد مسکن نیز بخشی از کوچه‌ها را در مرحله اول سنگفرش کرده است. طرح دوم آن نیز منتظر تامین اعتبار است تا در کمیته برنامه‌ریزی بودجه تایید شود. در حال حاضر طرح زیباسازی روستا و سنگفرش کردن معابر، برای جذب بیشتر گردشگر، در دستور کار قرار دارد.

چه فعالیت‌هایی برای اشتغال‌زایی و رفع کمبودها انجام شده است؟

تلاش شد صندوق خرد زنان در روستا راه اندازی شود اما استقبال چندانی نشد. این درحالی‌است که سایر روستاهای کوخرد-هرنگ درحال حاضر ۱۳ صندوق خرد زنان که بیشترین تعداد در سطح شهرستان بستک است را دارند. روستا لاورشیخ مشکل برق ندارد. آب آشامیدنی چون خانه‌ها در دامن کوه و طبقاتی بنا شده‌اند، از آب انبارها و سد خاکی تامین می‌شود. برای نوسازی بافت فرسوده نیز مکاتبات زیادی با دهیاری‌ها انجام شده است که نخاله‌های ساختمانی و بقایای خانه‌های مخروبه جمع‌آوری شود. نتیجه در دست بررسی است. تسهیلات نوسازی به مالکان بافت‌های فرسوده اعطا می‌شود. دلیل عدم وجود علائم بر روی آسفالت و شانه خاکی راه، تحول آن است. به زودی تغییرات لازم انجام می‌شود.